

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

13. Mechtildis & fratris eius, regiæ sobolis, admiranda studia paupertatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

ponens, dolorem mitigavit. Tantus erat horror pecuniae tangendae. Sed non ita diu postea superuixit: nondum enim expleto etatis septennio, consummatus in breui explexis tempora multa; placita etiam erat Deo anima illius. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ipsius, aut ne fictio deciperet animam eius. Eo sanctissime defuncto, tunica, qua ægrotantis corpus tegebatur, repente disparuit, à nullo postea vñquam visa; quippe quam Angeli cum anima illius Deo præsentauerunt. Inter alia mira, quæ mortem eius sunt secuta, fuit, quod parentes eius ita commoti sint filij exemplo, ut & ipsi, spretis rebus omnibus, mundo nuncium remiserint, & pater quidem in Ordinem Dominicanorum, mater autem Cistertiensem, uno tempore, intrantes docuerint, virtutem non tantum à parentibus in filios, sed etiam à filiis in parentes posse propagari.

Sap. 4.

Pratermissis alijs numero parentibus, agmen claudant, qui sanguine regio, etate iuuenili, virtute plus quam heroica admundum clari, meritò alios rapere possunt ad imitationem, contemtumque diuinarum, & amorem paupertatis. Mechtildis filia regis Scotie quatuor fratres numerauit, è quibus unus Dux, alter Comes, tertius Archiepiscopus, omnes diuini abundantes, quibus tamen inopiam sponte anteposuerunt. Nam Dux, Christi imitandi amore, vxore relicta, spretisque Mundi illecebris, pauperimus exulauit. Comes sæculari pompæ vitam eremiticam prætulit. Archiepiscopus, deposita mitra, atque regimine abdicato, in religionem Cistertiensem se abdidit, omnes pauperiem, quam alij fugiunt, sectantes. Quartus superfuit, natu minimus, nomine Alexander, sedecim annorum adolescens, hunc pater sceptro destinauit, regnique fecit successorem. Virgo viginti tunc annorum erat Mechtildis sorore eius, quæ fratrem ita est affata. Alexander, frater charissime, quid nunc ages? Fratres tui maiores nam suum mundum terramq; deseruerunt, ut eolum acquirerent: regnum preuerunt mortale, ut regna perpetua possiderent. Tibi ergo soli regnum relatum est, pro quo es & cælestem gloriam, & animam perditurni. bona indoles non indiget multis verbis. Dictum igitur hoc unicum ita Alexandro adolescenti altè in pectus descendit, ut totus in lachrymas resolutus, videretur utique pluris facere regni cælestis, quam terreni jacturam. Neque distulit deliberationem, sed cum

XVI.

Bapt. Fulgos.
lib. 4. c. 4. &
Thom. Can-
tiprat. lib. 2.
Apum. c. 10.
§. 3. & seqq.

gemitu exclamans: *Heu, inquietabat, soror, quid mibi prodest, si non tantum regnum, sed etiam uniuersum mundum lucrer, anima vero mea detrimentum patiar?* *Quid consilij mihi das?* En paratum habes, quid quid sna seris, exequi, & facere, quidquid iussiris. Inter duo regna, unum breve est, alterum aeternum; unum mille casibus obnoxium, alterum securum; inter duas coronas, una est spinis curisq; suffulta, altera sine solicitudine amisionis. Video utramque difficulter simul teneri; amens sam, si ambigo, utra praeter altera sit relinquenda. Iuniorem me fratres mei natu maiores docuerunt, quid sit eligendum. Calum ipsi cum paupertate elegerunt; ego cum terris & diuitiis infernum habebo? Ita ne ludemus, ut illi Prometheus, ego Epimetheus agam? Non ita erit: omnia perdam, ne animam perdam. *Duc, soror;* quocumque vis. In ignotas terras si duxeris, ibo: si duxeris in seruitutem, ibo: ibo si duxeris in solitudinem: ibo, si duxeris in horridos montes: in Caucasum ibo, si duxeris, dummodo ad Deum ducas. Hec, & plura talia, quae mentis calor suggestis, adolescens sorori respondit. Quae fraterno consensu gauisa, mutatis, vestibus, ne noscerentur, e paterna domo, comitante Alexandro, profugit, longeque, ne querri possent, recessit. Forte facinus, & rarum. Nam e regia domo, ad rusticos lares descendederunt puer & puella regia; & seruituti grauissima se vltro addixerunt, qui imperare potuissent. Ibi Alexander assuevit, illam manum, quae sceptro destinata fuerat, vaccis mulgendis ad mouere; factus casearius, ex regnatore populorum. Quia tamen quo remotiores essent a patria, eò se putarunt fore tutiores, inde in Galliam profecti sunt, delatiisque ad Fonij canobium, ubi Cistercienses Religiosi Deum colunt. Ibi itidem Alexander mulgendas vaccis se addixit, caseisque figurandis. In qua re operam suam ita Religiosis probauit, ut eum intra claustrum reciperent, atque in eorum fratrum numerum ascriberent, quos Conuersos vocant, eadem, quae prius, vilissima quaque munia subiturum. Soror, quae iam secura in statione videbat fratrem suum esse, ita eum allocuta est. Magna, ô frater, ob diuitias, patriam, & parentes relictos, premia nos in celo manent; sed ea miris modis cumulabimus, si etiam nos ipsose separeremus, atque etiam hoco solatio, quod ex mutuo aspectu, & conuersatione capimus, ad tempus, priuemus, donec in celo, cum isenarrabili voluptate men-

etis, nos æternum intueamur. Deseramus ergo etiam fluxum hoc gaudium, cum spe retributionis, quod sine mercede, & maiore cum luctu mors auferet. Dici non potest, quantum hic sermo certamen, in Alexandri animo excitárit. Amabat sororem suam supra omne creatum, quod amari potest. In illa habebat ducem, in illa magistrum, in illa exemplum vita suæ. Hanc deserere, gratius ducebat omnibus, quæ hucusque deseruerat. Sed tamen dux erat, cuius sequendum consilium; magistra erat, cui parentum; exemplum erat, cui nisi se accommodaret, videbat turpe esse, à femina in huius facinoris palæstra superari. Pudebat vinci, pigebat vincere. Ligabat hinc amor, inde pudor stimulabat. *Tu non poteris, inquietabat, quod ista? An vero ista in semet ipsa potest, ac non in Domino Deo suo?* Erubescet igitur, & irascetur sibi, & tandem ita commouebatur, ut fletu vberimè prorumpente, vel inuita carne, animo imperaret, sororiique manus daret ac valediceret, iam totus sui, immo Dei. Ita duæ coniunctissimæ mentes à se, ad Christum discesserunt. Et Mechtildis quidem, nouem inde milliaribus abijt, ad villam, qua Lapion appellatur. Quo in loco, non pauperrima tantum erat, sed quoddam verissimum Arche typon paupertatis. Pro palatio, habitabat sub techo ex asseribus tumultuarie constructo. Dixilles, anserem ibi, non hominem stabulari; ita humilia & angusta erant omnia, ac ventis peruvia. Neque rogata, neque coacta vel munus, vel stipem admittebat; solo manuum labore visitans, more eremitarum. Quin neque cum ceteris egenis, per æstatem, spicas colligere contendebat; sed ea dum taxat collegit, quæ è diripientiū manibus ceciderunt. Cùm dormiret, vix quidquam corpori substratum habebat, & quia defuit, quò caput reclinaret, membra omnia æquata iacebant. Neq; tantum prolixissimas preces ad Deum fundebat genibus callosis incumbens, sed ipsum quoque cibum potumque hoc situ capiebat. Denique inter orandum sæpen numero ita sensibus abrepta fuit, ut neque micantia cælo fulgetra cerneret, neque tonitrua metuendum in modum boantia exaudiret. Ita cùm diu vitam traduxisset, tandem nouem annis ante obitum à militibus, qui eam in Scotia viderant, agnita in fugam se coniecerunt, nisi vi retentas fuisset, virgo ante, & post mortem miraculis clara. *Quamquam*

S. Augustini
lib. 8. Con-
fession. c. 33.

tota illius vita fuit miraculosa. Certè prodigium fuit, puellam sanguinis regij, in gynæcœo delicatissimè educatam, tantam paupertatis amatricem esse potuisse. Quod prodigium etiam in fratre eius Alexandro eluxit. Nam quis fuerit ille subsequa, illud quoque manifestatum fuit, dolente licet ipso. Venatum exierat Dominus Hugo de Rumenni, vir primæ nobilitatis. Ibi aprum immanis magnitudinis canes excitauerunt, cœperuntque in campum prodire, eò, vbi Alexander armenta pascebatur. Iam lassatus aper stabat, iam præliabatur; & Hugo ex equo descendens, stricto mucrone aduolabat, lethalem ei plagam impositurus; sed vbi eius truculentiam vidit, formidine horrescens propius accedere non est ausus. Quod vbi de propinquo vidi Alexander, extemplo aeturit, extortoque è manibus eius ferro, magna generositate bestiam aggressus interfecit. Ea humi strata, Nobilis in oscula Fratris Alexander ruit, eiusque animos admirans dixit: Vnde cumque venexis, neque vaccarum te custodem, neque in pago natum, aut rusticum filium esse mihi vñquam persuadebis. Inde suspicio nata, inde multiplices coniecturæ ortæ. Quæ Priori illius cauſam dede-
runt, eum postea morti propinquū obtestandi, & obedientiæ vinculo constringendi, vt ediceret, vnde, & quisnam esset. Hac vi adactus prodidit, se Mechtildis de Lapione (quæ iam antea inno-
tuerat, vt dixi) germanum fratrem, regis autē Scotiæ filium esse. Tunc demum patuit, paupertatis amorem, auro, gazis, regnis esse potiorem. Tunc eum non iam Bootem, sed verum cælitem
vniuersi nuncupauerunt. Quamprimum enim ex vita excessit, om-
nes eum pro Sancto coluerunt. Inter quos monachus quidam præ-
cordijs periculose ulcerosis, ad tumulum eius sanitatem cùm fla-
gitaret, tunc enimuerò apparuit, ad quas vtronei pauperes diui-
tias, & ad quantam in cælo gloriam euhantur. Nam ita precan-
ti se se clarissima in luce, sole ipso splendentior præbuit visendum Alexander, dupli corona insignis, quarum vnam in capite, al-
teram in manu ferebat. Non potuit facere monachus, quin inter-
rogaret, quid significaret geminata corona. Cui Alexander, Co-
rona, siebat, capiti meo imposta, coronam indicat, quam com-
munem cum Sanctis accepi: altera corona, quam in manu gero,
illam coronam gloriamque tibi ostendit, qua decoratus sum, ob

regiam

regiam coronam, quam pro Christo deserui contemptique, & quanto fœnore, quantaque compensatione! Hæc ceteris nuncia, ut discant me imitari, & terrenis cœlestia anteferre, qui ne-
putent, te somniasse, ecce, quod petieras, impetrasti. Ex hac ho-
ra enim sanus eris.

Dixit hæc Alexander, & qui sanitati fuerat restitutus, alijs
narrauit; illi, qui eodem tempore se vixisse testantur, posteritati
commendarunt, ut & exemplum & præmium pretiumq; pauper-
tatis à quatuor regis prolibus disceremus. O quæ magna virtus est, posse coronas abijcere, sceptra contemnere, purpuras de-
ponere, in coenobijs, inter infimos, inter pecudes laborare? Hi
sunt, qui Mundo ignoti, Sanctis nobiles, Deo chari, de stabulis
transeunt ad duplē coronam, præ Principibus, præ Regibus,
præ ipsis Imperatoribus in celo triumphaturi. Liceat mihi igitur
cum S. Hieronymo Lectorem alloqui ac dicere: *Sectare vestigia*
eorum, quos sacerdotium & humiliores facit, & pauperes: aut si perfe-
cta desideras: exi cum Abraham de patria & cognatione tua, & perge
quò nefcis. Si habes substantiam, vende & da pauperibus: si non habes,
grandionere liberatus es: nudum Christum nudus sequere. Durum,
grande, difficile; sed magna sunt præmia. Nemo putet se nimium
dare, si vel regna det Deo: si enim Deo danda sunt, quæ Dei sunt; Matth. 22, 26
profecto corpus & anima, vita & mors, copia & inopia, honores
& voluptates, denique omnia, quæ in mundo sunt, Deo danda
offerendaque sunt, quia omnia Dei sunt; siquidem Dominus uni- 1. Reg. 2, 7,
versorum est. Quod diligenter considerarunt Religiosi, qui, imita-
tione primorum Christianorum, quibus erant omnia communia, Act. 4, 32
Euangelicam amplexi sunt paupertatem, camque voto firma-
runt, hoc ipso ditiores, quia pauperiores. Nam vnuquisque
pro uno sibi proprio, conferendo illud in commune, in com-
muni possidet omnia ceterorum. Quæ communio bonorum
nata est ex communione animorum, apud Apostolos; ut qui
eodem consilio religionis tenebantur, ait S. Augustinus, eodem con- August. serm.
silio fruerentur & vita; ut quibus erat una fides, esset una substantia; 27. de verb,
quibus erat communis Christus, communis esset & summus. Non quarie Apostoli.

S. Hieronymus
ep. 4 ad Ru-
sticum.

August. serm.
27. de verb,
Apostoli.

mendi-